

23 . Coțatcu | Comuna: Podgoria | Județ: Buzău | Punct: Cetățuia | Anul: 2008

Anul: 2008

Cod RAN: 48708.01

Perioade: Preistorie

Epoci: Neolitic, Eneolitic, Epoca bronzului timpuriu

Categorii sit: Domestic

Autori: Radian-Romus Andreescu, Laurențiu Grigoraș, Constantin Haită, Katia Moldoveanu, Eugen-Cristian Paveleț, George Trohani

Instituții: Muzeul Național de Istorie a României, Muzeul Județean Buzău, Muzeul Național de Istorie a României, Muzeul Național de Istorie a României, Muzeul Județean de Istorie și Arheologie Prahova, Muzeul Național de Istorie a României

Raport

Situl eneolitic de la Coțatcu "Cetățuia", comuna Podgoria, este situat în zona deluroasă din partea de NE a județului Buzău, la cca. 15 km NV de orașul Râmnicu Sărat.

Obiectivele campaniei 2008 au fost stabilirea stratigrafiei sitului și cercetarea resturilor unei locuințe incendiate descoperite anul trecut. Profilul, orientat NV-SE, are o lungime de 18 m și a fost săpat cu o treaptă intermediară (2,20 m).

Chiar dacă el a fost realizat doar parțial (mai trebuie demontată o parte din treapta intermediară), au putut fi făcute câteva observații preliminare referitoare la stratigrafia sitului. Astfel, grosimea nivelului cultural merge până la aproximativ 4 m spre centrul așezării. Au fost identificate cinci niveluri din locuire marcate fie prin locuințe incendiate, fie prin resturile unor locuințe neincendiate, fie prin gropi.

În anul 2007, pe treapta intermediară au fost dezvelite resturile unei locuințe, numită provizoriu L8. Aceasta se continuă în profil, iar porțiuni din ea alunecate pe pantă au fost găsite în poziție secundară.

Resturile locuinței se întind pe aproximativ 10 m de-a lungul profilului (C.4-8). Locuința a fost surprinsă cel mai probabil în diagonală, astfel că dimensiunile sale nu pot fi apreciate cu exactitate, având în vedere și suprafața destul de îngustă, de aproximativ 2 m, pe care a fost posibilă cercetarea.

Resturile locuinței se compun dintr-o masă compactă de chirpici ars cu grosimea de aproximativ 0,50 m, provenind din pereții dărâmați ai locuinței. În profilul locuinței, sub masa de chirpici, se păstrează resturile podelei arse. Aceasta era făcută probabil din bârne acoperite cu lut. Podeaua de lut a fost refăcută de mai multe ori.

La demontarea stratului masiv de distrugere s-a putut observa faptul că acesta se prezintă în general sub forma unui amestec de pământ cu chirpici ars în mare parte pulverizat și foarte friabil, în care se găsesc, pe anumite porțiuni ale locuinței bucăți de chirpici de dimensiuni mai mari, puternic arse, uneori până la vitrificare. S-au identificat două zone în care arderea a fost foarte puternică, una lângă latura de S a vetrei locuinței, iar a doua la cca. 2 m E de ea.

În partea de E a locuinței, în C.7, a fost descoperit un perete în elevație care se continuă în linie oblică în profilul magistral. Acesta se păstrează pe 3,10 m lungime, 0,30 m în elevație, cu o lățime de 0,10 m, făcând pe ambele laturi. Peretele este orientat N-S și prezintă două ușoare albieri. Structura de rezistență a peretelui era formată din pari cu diametrul de 4 cm. Locuința este tăiată de o tranșee de aproape 1 m lățime, fapt vizibil și în profil.

În C.5 a fost identificată o vatră care se continuă în profilul magistral. Dimensiunile păstrate ale vetrei sunt de aproximativ 1,15 m (în lungul profilului) x 0,80 m, cu o înălțime de cca. 0,40 m. Plăcuțele s-au păstrat parțial, pe doar un sfert din suprafața vetrei. Se cunosc urmele a cel puțin două faze de refacere a

vetrei. Gardina masivă a vetrei este puternic deteriorată. În partea de S a vetrei erau două gropi de pari cu diametrul de 0,20 m.

Fragmentele de chirpici ars provenite din distrugerea locuinței oferă câteva amănunte interesante privind materialele și tehnicile de construcție folosite. Spre exemplu, mai multe fragmente păstrează amprente clare ale unor scânduri din lemn. De altfel, în așezare s-au găsit numeroase amprente de bârne la nivelul podelei și mult cărbune, semn că lemnul era folosit în măsură destul de mare la construcții, alături de lut. Pe câteva fragmente de chirpici fățuite, provenind de la pereți, se găsesc motive geometrice pictate cu culoare alb-gălbui. Unele dintre ele au acoperite cu pelicule de lut probabil ca urmare a unor refaceri a pereților.

În perimetrul locuinței au fost identificate 10 vase întregibile, de diferite dimensiuni și forme. În această zonă, limita locuinței nu este foarte clară, urme ale distrugerii locuinței mergând până în dreptul C.4.

Alte vase, întregi sau întregibile, împreună cu părți din locuință au fost surprinse alunecate pe pantă. Locuința a fost conservată urmând ca în campania viitoare să se identifice limita vestică a acesteia și să se secționeze vatra.

Cercetările au avut în vedere și descoperirea unor eventuale amenajări ale terasei făcute în vederea locuirii. Pentru aceasta a fost îndreptat un mic profil în partea de SV a așezării. Aici au fost identificate doar trei niveluri de locuire dar, cel puțin în zona cercetată, nu sunt vizibile dovezi ale amenajării terasei.

În marginea de NV a așezării a fost descoperită la -2 m adâncime, pe treapta intermediară, o aglomerare de pietre, care par a fi de la o amenajare cu o funcționalitate incertă. În profil sunt vizibile și urmele unor pari, deci se pare ca la un moment dat a existat o încercare de amenajare a marginilor așezării.

Din punct de vedere cultural primele patru niveluri de locuire aparțin așa-numitului aspect cultural Stoicani-Aldeni. Primul nivel de locuire aparține unei faze târzii a culturii Starcevo-Criș (probabil IV), materialul recuperat fiind destul de puțin dar specific acestei civilizații, respectiv funduri inelare sau profilate, fragmente ceramice cu slip roșu. Este pentru prima oară când la baza unei așezări de tip tell se descoperă materiale de tip Starcevo-Criș în sudul României. Cercetările viitoare au ca obiectiv principal finalizarea profilului prin demontarea treptei intermediare.

Informații suplimentare online

[Raportul 4232 din cronica.cimec.ro](http://raportul4232.din.cronica.cimec.ro)

[Localizare pe hartă, folosind Mapserver Cimec.ro](http://localizare.pe.harta.folosind.Mapserver.Cimec.ro)
